

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

«АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ» АҚ

«Бекітемін»
Оқу-ісі жөніндегі проректор
п.ғ.д., профессор
Чайникова А.Т.
2024 ж.



«8D023-Тілдер мен әдебиеттер» дайындау бағыты
«8D02321-Аударма ісі» білім беру бағдарламасы бойынша
докторантураға түсу емтихандарының
БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы, 2024

1. Жалпы ережелер

1.1 Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №600 бұйрығына (бұдан әрі – Үлгілік қағидалар) және «Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ (бұдан әрі – Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ) оқуға қабылдау ережесіне сәйкес құрастырылған.

1.2 Докторантураға түсу емтиханы келесі блоктардан:

- 1) Оқуға түсушімен Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ емтихан комиссиясы өткізетін әңгімелесуден;
- 2) Эссе жазудан;
- 3) Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына жауаптардан тұрады.

1.3 Қорытынды баға эссені бағалау, білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына берілген жауаптар мен әңгімелесу нәтижелерін қосу арқылы қосындысынан алынған балдар жиынтығынан тұрады.

Тест түрлері	Балл
ЖЖОКБҰ-ның емтихан комиссиясы оқуға түсушімен өткізетін әңгімелесу	30
Эссе	20
Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтары	50
Барлығы	100

Докторантураға түсу емтиханына 3 сағат 30 минут (210 минут) беріледі, оның ішінде:

- әңгімелесуге – 20 минут;
- білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарын және эссе жазуға - 190 минут (3 сағат 10 минут).

1.4 Докторантураға білім беру бағдарламаларының тобы бойынша түсу емтихандары келесі мерзімдерде жүзеге асырылады:

- 1) күнтізбелік жылғы 4 тамыздан 20 тамызға дейін;
- 2) күнтізбелік жылғы 19 қарашадан 11 желтоқсанға дейін.

1.5 Докторантураға оқуға түсушімен әңгімелесуді Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ «Эссе жазу» және «Білім беру бағдарламасы тобының бейіні

бойынша емтихан сұрақтарына жауаптар» блоктары бойынша түсу емтихандарын тапсырғанға дейін дербес жүргізеді.

Әңгімелесу оқуға түсушінің кәсіби және жеке қасиеттерін, ғылыми-зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

Әңгімелесу емтихан комиссиясының төрағасы, мүшелері және хатшысы қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

Оқуға түсуші әңгімелесуге келмеген жағдайда 0 балл қойылады, хаттамамен ресімделеді, оған емтихан комиссиясының төрағасы, мүшелері және хатшысы қол қояды.

Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтиханға дайындалуға арналған тақырыптар

1. Қазіргі филологиялық және лингвомәдени зерттеулердегі көркем аударма.
2. Аударманың лингвомәдени аспектілері.
3. Аударманың эквиваленттік ұғымы.
4. Аударманың лингвостилистикалық аспектілері.
5. Аударманың лингвистикалық теориясы.
6. Мәдениетаралық коммуникация және аударматану
7. Когнитивті аударма теориясы
8. Психоллингвистика, контрастты лингвистика және аударма.
9. Аудармашылықтың ғылыми пән ретінде қалыптасуы.
10. Аударманың функционалдық аспектілері.
11. Аударманың әлеуметтік-мәдени теориясы.
12. Аударма саласындағы заманауи перспективалар мен тенденциялар.
13. Аударманың лингвокогнитивті аспектілері.
14. Аударманы оқыту әдістемесі: лингводидактика.
15. Дискурс және аударма.
16. Баламасыз лексиканың аудармасы.
17. Аударма теориясындағы кедергі.
18. Аудармашының тілдік тұлғасы: дағдылары мен құзыреттері.
19. Ауызша аударма әдістері.
20. Аударма сапасын бағалау: теория мен практика мәселелері.
21. Аударма бірлігі туралы түсінік.
22. Әр түрлі стильдер мен жанрлардағы мәтіндерді аудару ерекшеліктері
23. Ауызша аударма және оның түрлері.
24. Аудармадағы гендерлік аспектіні жеткізу ерекшеліктері.
25. Аударманың интерпретациялық моделі.

Болжалды эссе тақырыптары

1. Аударма теориясының пайда болу себептері
2. Әр түрлі функционалды стильдегі мәтіндерді аудару ерекшелігі
3. Медиа аударманың қалыптасуы және даму перспективалары
4. Лингводидактика мәселелері: бастапқы тіл мен аударма тілінің грамматикалық ерекшеліктеріне байланысты аударма қиындықтары
5. Шет тілінен қазақ\орыс тіліне машиналық аударманы дамытудың негізгі факторлары
6. Аударма және тіларалық интерференция
7. Аудармашылықтағы коммуникативті тәсіл
8. Аудармашыларды кәсіби даярлау мәселелері
9. Аудармашылықтың қолданбалы міндеттері
10. Қазіргі заманғы отандық аудармашылықтың өзекті мәселелері
11. Көркем әдебиет аудармаларында ұлттық бояуды сақтау мәселесі
12. Қазіргі заманғы маркетингтік мәтіндерді аудару кезіндегі транскреацияның әлеуметтік мәдени шарттылығы
13. Қазіргі заманғы маркетингтік мәтіндерді аудару кезіндегі транскреацияның когнитивті шарттылығы
14. Аударма теориясы мен практикасындағы зерттеу әдістері
15. Аударма кезіндегі лингвоэтикалық тосқауыл факторлары
16. Ілеспе аудармадағы ықтималды болжаудың психолингвистикалық негіздері
17. Аударма баламаларының сөздік сәйкестіктерден ауытқу себептері
18. Жазбаша және ауызша аударманың сапасын бағалау мәселесі
19. Жанрлық-стильдік айырмашылықтардың дискурстың логикалық құрылымына және оның аударма сапасына әсері
20. Барабар аудармаға қол жеткізу үшін аудармадағы дискурсивті талдау

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

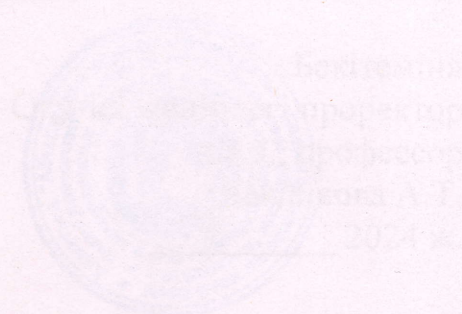
1. Jager G. Translation and Translationslinguistik. Saale, 1975
2. Опарина Е.О. Эквивалентный перевод М., 2010-230с.
3. Маслова В.А. Лингвокультурология. - М.: Академия, 2001. — 183 с.
4. Иванов А.О. Безэквивалентная лексика СПб., 2006 – 191с.
5. Комиссаров В.Н. Лингвистика перевода М., 2007 – 166с.
6. Nida E. The Theory and Practice of Translation / E. A. Nida, C. R. Taber. – Leiden: E J. Brill, 1982. – pp. 26-27.
7. Калихина А.С. Проблема передачи культурного контекста в переводе – Екатеринбург 2017 – 76с.
8. Jamieson K. H., Campbell K. K. The Interplay of Influence: News, Advertising, Politics and Mass Media. Belmont: Wadsworth Publishing Company, 1997, p. 349
9. Алимов В.В. Интерференция в переводе М., 2005 – 230 с.
10. Воскобойник Г.Д. Лингво-философские основания общей когнитивной теории перевода: дисс. ... д-ра филол. наук. М., 2004.

11. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. История науки о переводе: от глубокой древности до наших дней. М.: Изд-во: Флинта.
12. Christiane Nord, *Translating as a Purposeful Activity*, St. Jerome Publishing, 1997
13. Дробышева Т.В. Художественный текст в гендерном аспекте // «Вестник ВГУ» 2008. № 1. с. 34–37.; Кирилина, А.В. Лингвистические гендерные исследования / А.В. Кирилина, Томская М. – (<http://www.strana-oz.ru/?numid=23&article=1038>)
14. Алексеева И.С. Введение в переводоведение М., 2004-353с.
15. Ислам А. Илеспе аударма негіздері А., 2012 – 168 б.
16. Традиционное и новое в лингвистике и лингводидактике: межкультурная коммуникация и цифровая культура: сб. статей. — СПб., 2019. — 220 с
17. Алдабергенова А.А. Функциональные и лингвокультурологические аспекты перевода литературы абсурда (на материале переводов романа Дж. Хеллера "Catch-22") [Текст] : дис. ... д-ра философии (PhD). — Алматы : [б. и.], 2022. - 155 с.
18. Федорова О.В. Экспериментальный анализ дискурса. М., 2014;
19. Дигина О.Л. Дискурс в межкультурной коммуникации [Электронный ресурс] методические рекомендации. Челябинский государственный институт культуры, 2005.
20. Гуськова Т.И., Зиборова Г.М. Трудности перевода общественно-политического текста с английского на русский М., 2000-227с.
21. Комиссаров В.Н. Проблема интерференции в теории перевода // Проблема интерференции при переводе. Сборник статей. *Interferenz in der Translation*. Herausgegeben von Heide Schmidt VEB Verlag Enzyklopadie. Leipzig, 1989. С. 103–108.
22. Миняй-Белоручев Р.К. Как стать переводчиком М., 1994- 210с.
23. Nord С. *Text analysis in Translation* – Amsterdam, 2006 – 274 Р.
24. Казакова Т.А. Художественный перевод. Теория и практика: учебник / СПб., 2006. - 535 с.
25. Рубцова М.Г. Чтение и перевод научной и технической литературы: лексико-грамматический справочник. – М.: АСТ: Астрель, 2006. – 382 с.
26. Евтеев С.В. Лингвокультурологическая модель перевода // Вестник Брянского гос. университет им. акад. И.Г. Петровского. №2. Брянск : РИО БГУ, 2014. С. 329-331
27. Латышев Л.К. Технология перевода: учеб. пособие [для студентов лингв. вузов и фак.] / - 4-е изд., стер. - М. : Академия, 2008. 317 с.
28. Велединская С.Б. Курс общей теории перевода: учеб. пособие. – Томск, 2010. – 230 с.

29. Жумабекова А.К. Научные исследования по переводоведению в Казахстане: Новейший период. Известия КазУМОиМЯ им.Абылай хана. Серия: Филологические науки. Том 66 № 3 (2022).
30. Малахов В. Культурный плюрализм versus мультикультурализм // Малахов В. Скромное обаяние расизма и другие статьи. М.: Дом интеллектуальной книги, 2001.
31. Чужакин А. Последовательный перевод и скоропись М., 2012 – 88 с.
32. Латышев Л.К., Семенов А.А. Перевод Теория, практика и методика преподавания М., 2007 – 191с.
33. Княжева Е. А. Оценка качества перевода: проблемы теории и практики. Вестник ВГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2010. № 2.
34. Катфорд Дж.К. Лингвистическая теория перевода – М., 2010
35. Хамраева Ш.А., Ислам А. Особенности перевода лингвостилистических средств выражения менасивных речевых актов политического дискурса с английского на русский язык // Вестник КГУ им.Ш.Уалиханова №2, 2019 с.155-163
36. Калинина В.Д. Теория и практика перевода М., 2008 – 177с.
37. Фесенко Т.А. Язык. Сознание. Коммуникация М., 2001
38. Беляева Л. Н. Машинный перевод в работе переводчика: практический аспект // Вестник ПНИПУ. Проблемы языкознания и педагогики. 2019. № 2. С. 8–20. <http://doi.org/10.15593/2224-9389/2019.2.1>
39. Алимов В.В. Перевод в сфере профессиональной коммуникации М., 2006 – 158 с.
40. Основы перевода. Курс лекций по теории и практике перевода. Киев, 2006
41. Автономова Н.С. Познание и перевод. Опыты философии языка. – М.: СПб.: Центр гуманитарных инициатив, 2017. – 736 с.
42. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика Учебное пособие по устному и письменному переводу- СПб., 2001
43. Каскабасов С.А. Перевод поэзии и поэзия перевода А., 2008 – 472 с.
44. Сапогова Л.И. Переводческие преобразования текста Учебное пособие М., 2009
45. Саушина А.О. Перевод отрицания на русский М., 2012
46. Каюмова А.Р. Антонимический перевод и его место в классификации способов передачи фразеологических единиц \ Ученые записки Казанского Университета – 2010с.78-84с.
47. Чернов Г.В. Основы синхронного перевода. М., 1987, 256 с.
48. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика М., 1975
49. Бурова Е. А. Перевод реалий в научно-художественной литературе (на материале романа-биографии С. Б. Смит «Королева»), ISSN 2305-8420 Российский гуманитарный журнал. 2017. Том 6. №5.

50. Холодилова Е.В., Колмакова О.А. Особенности перевода заголовков
Омск, 2016//Сб. материалов межд.научно-практической конференции
«Язык науки и техники в современном мире» с.168-173

ҚАЗАҚСТАН АРХИТЕКТУРА ЖӘНЕ ҚАҒАЗАТ ҚАҒАМАҒАНА
ҚАТЫНАС АР ЖӘНЕ АЛҒАМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ



ҚАЗАҚСТАН АРХИТЕКТУРА ЖӘНЕ ҚАҒАЗАТ ҚАҒАМАҒАНА
ҚАТЫНАС АР ЖӘНЕ АЛҒАМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ
ДОКТОРАНТУРА ЖӘНЕ АСПИРАНТУРА
БАҒДАРЛАМАСЫ